

LIÊN BANG NGA CHUẨN BỊ CHO HỘI NGHỊ THƯỢNG ĐỈNH APEC 2012

PGS.TS. Vũ Dương Huân

Viễn Đông, LB Nga

Diễn đàn Hợp tác Châu Á - Thái Bình Dương (APEC) gồm 21 nền kinh tế, được thành lập tháng 11 năm 1989. Một trong các hoạt động hết sức quan trọng của Diễn đàn là Hội nghị Thượng đỉnh, được các thành viên thay nhau đứng ra tổ chức, đến nay đã diễn ra 21 cuộc gặp cấp cao thường niên chính thức và không chính thức. Năm 2010, Hội nghị cấp cao lần thứ 22 sẽ diễn ra tại Yokohama, Nhật Bản. Cuộc gặp thượng đỉnh tiếp theo sẽ do Hoa Kỳ làm chủ nhà, được tổ chức ở Honolulu.

Liên bang Nga vừa nằm ở châu Âu vừa trải rộng ở Châu Á - Thái Bình Dương, có thể nói là thành viên đặc biệt của APEC. Trong bối cảnh mới của thế giới và khu vực, Liên bang Nga không chỉ coi trọng châu Âu mà ngày càng coi trọng cả khu vực Châu Á - Thái Bình Dương. Chính vì vậy, nước Nga đã gia nhập APEC và sẽ đăng cai Hội nghị cấp cao 2012 tại thành phố Vladivostok, Primorie. Nước Nga đang hết sức khẩn trương chuẩn bị mọi mặt cho cuộc gặp thượng đỉnh APEC 2012 tại Viễn Đông. Ủy ban Tổ chức quốc gia với 21 thành viên do Tổng thống D. Medvedev đứng đầu đã được thành lập. Bài viết sẽ giới thiệu công tác

chuẩn bị cơ sở vật chất cho Hội nghị của nước chủ nhà.

1. Vài nét về quá trình Liên bang Nga tham gia APEC

Tháng 3/1995, Liên bang Nga đã nộp đơn xin gia nhập Diễn đàn Hợp tác kinh tế Châu Á - Thái Bình Dương và tháng 11 năm 1998, tại Hội nghị cấp cao APEC ở Kuala Lumpur, Malaixia, nước Nga và cả Việt Nam, Peru đã được chấp nhận là thành viên chính thức của Diễn đàn.

Liên bang Nga đã từng bước tham gia các hoạt động của APEC và ngày càng tích cực. Tháng 11/1998, theo sáng kiến của Bộ Ngoại giao Liên bang Nga, "Câu lạc bộ doanh nghiệp APEC" đã được thành lập. Đó là sự tập hợp không chính thức các doanh nghiệp đang làm ăn ở thị trường Châu Á - Thái Bình Dương. Có hơn 50 doanh nghiệp, ngân hàng lớn của Nga tham gia. Một hoạt động đầu tiên trong khuôn khổ Diễn đàn APEC là Liên bang Nga đã đăng cai cuộc họp của Hội đồng Tư vấn doanh nhân APEC tại Matxcova tháng 5/2001. Tại Diễn đàn này có hơn 100 đại biểu doanh nhân APEC tham dự.

Tháng 5/2002, tại Nga đã diễn ra Diễn đàn Hợp tác doanh nhân về chủ đề sáng tạo khoa học công nghệ; đến tháng 8, nước Nga lại chủ trì cuộc họp nhóm làm việc của APEC về viễn thông tại Mátxcova. Tiếp đó, từ ngày 4-7/9/2002, tại Vladivostok đã diễn ra Hội nghị và Hội chợ Đầu tư theo sáng kiến của chính quyền địa phương được Chính phủ Trung ương ủng hộ.

Hội nhập với Châu Á - Thái Bình Dương là chủ trương lớn, nhất quán của nước Nga, vì vậy Chính phủ Liên bang Nga đã xây dựng quan điểm về việc tham gia APEC, được Tổng thống V. Putin trình bày tại cuộc gặp thượng đỉnh ở Băng Kok, Thái Lan, tháng 10/2003. Văn kiện nhấn mạnh: *“Chủ trương nước Nga thúc đẩy hợp tác toàn diện với khu vực Châu Á - Thái Bình Dương là sự lựa chọn có ý thức. Chính sách đó được xây dựng trên cơ sở sự phát triển ngày càng tăng tính lệ thuộc lẫn nhau của thế giới và khu vực đó ngày nay là một trong các khu vực phát triển năng động của thế giới”*¹.

2. Từ ý tưởng đến hiện thực

Quyết định của chính quyền thành phố Vladivostok về việc thành lập Ủy ban Tổ chức Hội chợ đầu tư APEC tại thành phố khởi đầu của lịch sử APEC 2012. Cuộc họp đầu tiên của Ủy ban Tổ chức tiến hành tháng 5 năm 2000 nhất trí đề nghị Chính phủ Nga cho phép đăng cai Hội nghị và Hội chợ Đầu tư APEC. Đề xuất của thành phố được Ủy ban về APEC của Chính phủ Nga chấp nhận

vào tháng 8/2000. Sáng kiến của Nga được Hội nghị các quan chức cấp cao APEC ủng hộ và được chính thức đưa vào Chương trình Hoạt động tại cuộc gặp chính thức của Bộ trưởng Ngoại giao và Thương mại APEC (11/2000). Hội nghị Đầu tư Châu Á - Thái Bình Dương lần thứ VII của APEC đã diễn ra tại thành phố Vladivostok (4-7/9/2002). Có hơn 300 thành viên của 15 nền kinh tế APEC tham dự. Trong khuôn khổ của Hội nghị đã diễn ra Hội chợ Đầu tư APEC lần thứ III (9-12/9/2002) với sự tham gia của 175 doanh nghiệp và hơn 2.000 đại biểu, trong đó có 700 đại biểu nước ngoài của 15 quốc gia Diễn đàn Hợp tác kinh tế Châu Á - Thái Bình Dương. Tại Hội nghị này, thành phố Vladivostok đã thành công trong việc thu hút được một số tài lực cải thiện cơ sở vật chất của thành phố như cải tạo một số khách sạn, nhà ga đường thủy, bờ biển, lát lại vỉa hè vài tuyến phố chính, song rất tiếc đã không thành công trong việc thu hút các nhà đầu tư nước ngoài vào vùng Primorie.

Từ thực tế trên đã xuất hiện ý tưởng tiến hành một biện pháp nào đó trong khuôn khổ Diễn đàn APEC với tầm cỡ lớn hơn và cần thu hút được nguồn tài chính lớn. Năm 2002, ông Xecgây Darowkin, Thống đốc Primorie đã đề xuất sáng kiến thành lập “Trung tâm Nghiên cứu chiến lược Thái Bình Dương”. Một trong các nhiệm vụ của Trung tâm là soạn thảo Quan điểm về Hội nghị cấp cao APEC. Thống đốc Primorie đã thông qua một quyết định không có tiền lệ là lập một nhóm hơn 15 người “thông minh” để nghiên cứu đề án.

¹ <http://www.apec2012.ru>

Năm 2003, tại Hội chợ Đầu tư Diễn đàn Hợp tác kinh tế Châu Á - Thái Bình Dương tại Thái Lan, các nhà đầu tư đã được giới thiệu “Đề án tổ chức Hội nghị cấp cao APEC tại đảo Ruski, Liên bang Nga” mà tác giả là chính quyền vùng Primorie phối hợp với “Quỹ Phương Đông - Á châu”, Viện Hàn lâm Khoa học Nga, và trường Đại học Tổng hợp Viễn Đông. Sau đó, ý tưởng tổ chức Hội nghị cấp cao ở Vladivostok được Thống đốc vùng Primorie thông báo tại Hội nghị cấp cao lần thứ 13 (tháng 11/2005) tại Pusan, Hàn Quốc. Trên cơ sở sáng kiến của Primorie, Tổng thống Nga V. Putin đã chỉ thị cho các cơ quan liên quan chuẩn bị đề nghị chính thức của phía Nga.

Lúc đầu, người ta dự kiến cho nước Nga đăng cai Hội nghị cấp cao không sớm hơn năm 2019-2021. Rất may, một thành viên đã từ chối tổ chức Hội Nghị cấp cao 2012 và thế là Liên bang Nga đã có cơ hội. Tại Hội nghị cấp cao lần thứ 14, tháng 11/2006 tại Hà Nội, Thứ trưởng Ngoại giao Liên bang Nga Andrây Denhixov đã thông báo chính thức cho các thành viên APEC là Nga sẵn sàng đảm nhiệm vai trò Chủ tịch Hội nghị cấp cao 2012. Vladimia Phrolov, Phó Vụ trưởng Vụ APEC - ASEAN Bộ Phát triển Kinh tế nhận xét: “*Đề nghị tiến hành Hội nghị cấp cao 2012 tại thành phố Vladivostok đã được các đồng nghiệp đón nhận với sự quan tâm*”².

Tuy nhiên, ở nước Nga, số người phản đối đề nghị tổ chức Hội nghị tại Vladivostok rất nhiều. Trước hết, không ít quan chức của Chính phủ đề xuất tổ chức Hội nghị cấp cao APEC ở Xanh Petecbua. Lý do của họ là Xanh Petecbua đã sẵn sàng cho APEC, không cần chi phí cho việc xây dựng cơ sở vật chất. Còn ông Khonoponhin, Thống đốc vùng Krasnôiasc lại ra sức vận động tổ chức Hội nghị ở Krasnôiasc, vì thành phố này cũng nằm ở phần Châu Á - Thái Bình Dương của nước Nga. Ngoài ra, Vladivostok còn có một đối thủ cạnh tranh rất nặng ký là thành phố Khabarôp. Đây cũng là thành phố thuộc Viễn Đông - Liên bang Nga. Địa phương này cũng khá phát triển, đã trở thành một trong những thành phố khá đẹp, tương đối đầy đủ tiện nghi và điều kiện cho việc tổ chức Hội nghị cấp cao APEC dưới thời Thống đốc. Và sau đó, ông V. Isaiev được bổ nhiệm làm Đại diện toàn quyền của Tổng thống ở đại khu Liên bang Viễn Đông, có trụ sở tại Khabarôp. Ông đóng vai trò không nhỏ trong việc vận động cho thành phố này.

Một mốc cực kỳ quan trọng trong việc Vladivostok được chọn làm nơi diễn ra cuộc gặp thượng đỉnh APEC 2012 là chuyến đi thị sát trực tiếp tại chỗ của Tổng thống V. Putin vào cuối tháng 1/2007. Trong chuyến công tác trên, Tổng thống Putin đã quyết tổ chức Hội nghị thượng đỉnh tại Vladivostok để phát triển Viễn Đông, Primorie và Vladivostok. Tổng thống Putin cũng cho rằng phải chấp nhận tổn kém và nhấn mạnh: Đó là “*phương án phù hợp hơn cả*”³. Đồng

² Konstantin Xécgâyev: *APEC 2012, dự án của nước Nga*, Báo Tin tức, Vladivostok, số 90-91/18/11/2009 (tiếng Nga).

³ Nt.

thời, Ngoại trưởng X. Lavrov tuyên bố nước Nga là một trong hai, ba thành viên chưa lần nào làm Chủ tịch Hội nghị cấp cao APEC. Chính vì vậy, đề nghị của Nga đăng cai cuộc gặp thượng đỉnh hoàn toàn hợp logic.

Có sự cạnh tranh hết sức gay gắt trong việc giành giật vai trò tổ chức Hội nghị thượng đỉnh APEC 2012 là điều dễ hiểu. Tổ chức APEC 2012 sẽ thu hút được các nguồn vật lực hết sức to lớn của Liên bang, vì đó không phải là dự án của thành phố nào đó và thậm chí cũng không phải dự án của vùng Viễn Đông mà là dự án của nước Nga.

Trong bối cảnh đó, nếu không có những nỗ lực vận động của Thống đốc Primorie, chắc chắn thành phố Vladivostok khó thành công trong việc giành được quyền tổ chức APEC 2012 và có được sự đầu tư lớn như vậy trong thế kỷ 21. Những suy nghĩ chiến lược của Primorie đã thuyết phục Tổng thống Nga, Chính phủ Trung ương và các đối thủ cạnh tranh. Ông Galust Akhôngian, Chủ tịch Ủy ban Chính sách Thuế - Ngân sách và nguồn lực tài chính của Hội đồng Lập pháp vùng Primorie nhớ lại: "*Khi mà Thống đốc nêu ý tưởng tổ chức Hội nghị cấp cao APEC 2012 ở Vladivostok, nhiều người trong đó có cả tôi cũng rất hoài nghi. Thực tế đã thuyết phục không chỉ người dân Primorie, mà cả Matxcova rằng, cần phải tổ chức cấp cao APEC ở chỗ chúng tôi*"⁴.

Tổng thống, sau đó là Thủ tướng V. Putin đã tham gia tất cả các hoạt động lớn trong khuôn khổ Diễn đàn Hợp tác kinh tế

Châu Á - Thái Bình Dương, và ông đều giới thiệu Dự án Hội nghị cấp cao 2012. Dần dần đã hình thành dư luận xã hội tích cực tầm quốc tế về vấn đề trên tại Cáp Nhĩ Tân, Hồng Kông, Singapore. Bộ Ngoại giao Liên bang Nga cũng có đóng góp đáng kể cho việc vận động Vladivostok là nơi diễn ra APEC 2012.

Vào tháng 9/2007, tại cuộc gặp cấp cao thường kỳ của APEC ở Ôxtrâyliia, lãnh đạo các nền kinh tế thành viên chính thức đã ủng hộ đề nghị đăng cai Hội nghị thượng đỉnh năm 2012 của nước Nga. Quyết định đó đã được đưa vào Tuyên bố cuối cùng của Hội nghị Sidney. Tháng 1/2008, Tổng thống V. Putin đã phê chuẩn "Tổng sơ đồ bố trí và quan điểm kiến trúc - xây dựng các hạng mục Trung tâm Hội nghị cấp cao APEC - 2012". Cuối tháng 7/2008, công việc xây dựng đã bắt đầu được triển khai.

Việc chọn Vladivostok, Primorie không phải là ngẫu nhiên, vì đây là thành phố hiện được xem là cửa ngõ, thành trì của nước Nga ở Thái Bình Dương. Vladivostok là trung tâm hợp tác quốc tế với khu vực Châu Á - Thái bình Dương của cả nước Nga.

3. Các công trình phục vụ APEC 2012

Để chuẩn bị các cuộc gặp APEC 2012, đặc biệt là Hội nghị cấp cao, Chính phủ Nga đã đưa vào kế hoạch triển khai 41 dự án, tổng chi phí ước tính khoảng 566 tỷ rúp (khoảng 20 tỷ USD) từ nhiều nguồn kinh phí khác nhau như trung ương, địa phương, doanh nghiệp... mà chủ yếu của chính phủ Liên bang.

⁴ Nt.

Trong việc xây dựng các công trình phục vụ Hội nghị cấp cao APEC, quan điểm tổng hợp là quan điểm chi đạo. Kế hoạch bao gồm việc xây dựng cơ sở vật chất cho Hội nghị cấp cao APEC 2012 như: Trung tâm Hội nghị, Trung tâm Báo chí, Trung tâm Y học, các khách sạn cao cấp; đồng thời xây dựng và hiện đại hóa hạ tầng cơ sở cần thiết như giao thông liên lạc, năng lượng. Ngoài ra, hình thành cơ sở sản xuất năng lượng, giao thông vận tải, dịch vụ, du lịch, phát triển công viên công nghệ, và các dự án phát triển và nâng cao chất lượng môi trường sống thành phố...

Các dự án hết sức quan trọng phục vụ Hội nghị cấp cao APEC là Trung tâm Hội nghị, Trung tâm Báo chí, Công viên Công nghệ, Trung tâm y học... Ngoài ra còn có các công trình khác như khu vui chơi giải trí, du lịch, thậm chí dự định cả dự án về tâm linh... Nhiều công trình đang được khẩn trương thi công trên đảo Ruxki. Đảo Ruxki nằm trên vịnh Pie Đại Đế, ở phía nam của thành phố Vladivostok, dài 18 km, rộng 13 km với diện tích 97,6 km². Khoảng cách giữa đảo và đất liền khoảng 600m. Cũng như thành phố Vladivostok, trước đây đảo Ruxki là khu vực cấm người nước ngoài vì có các cơ sở quân sự. Gần đây, Chính phủ Nga đã ra quyết định hủy bỏ quy chế đó.

Sau Hội nghị APEC 2012, toàn bộ cơ sở vật chất của Hội nghị trên đảo sẽ được chuyển cho trường Đại học Tổng hợp quốc gia Liên bang. Đây là chủ trương đúng và rất hay, tiết kiệm được tiền của. Đại học Liên bang Viễn Đông là 1 trong 14 trường đại học

Liên bang nước Nga có kế hoạch xây dựng. Tổng thống D. Medvedev đã ra quyết định thành lập 7 trường đại học Liên bang. Đại học Liên bang là đại học đa ngành, vừa có tính chất nghiên cứu, vừa mang tính chất đào tạo với chất lượng cao. Trường Đại học Tổng hợp quốc gia Viễn Đông sẽ là hạt nhân của Đại học Liên bang Viễn Đông, ngoài ra sẽ có những cơ sở đào tạo đại học khác gia nhập vào Đại học Liên bang Viễn Đông. Bộ Giáo dục và Khoa học Nga phối hợp với Đại học Tổng hợp Viễn Đông và Đại diện toàn quyền của Tổng thống tại Viễn Đông đã soạn thảo quan điểm xây dựng Đại học Liên bang Viễn Đông. Quan điểm này là cơ sở để xây dựng Kế hoạch Xây dựng và Phát triển Đại học Liên bang Viễn Đông trong giai đoạn 2010-2015. Tư tưởng cơ bản thành lập Đại học Liên bang Viễn Đông là nhằm giải quyết những vấn đề địa-chính trị, trước hết là đòi mới khoa học và công nghệ vùng Viễn Đông, tập trung giải quyết các vấn đề như đào tạo chuyên gia nghiên cứu đại dương thế giới, thực hiện các chương trình khoa học - đào tạo trong lĩnh vực công nghệ sinh học và công nghệ nano, triển khai chính sách củng cố vị trí của tiếng Nga ở Châu Á - Thái Bình Dương, đào tạo chuyên gia trong lĩnh vực Đông phương học. Đồng thời, trường phải là trung tâm đào tạo các nhà kinh tế, kinh doanh quốc tế cao cấp...⁵

Xây dựng hai cây cầu hiện đại tại Vladivostok cũng là dự án của APEC 2012. Trước hết là cầu qua Vịnh Sừng Vàng nổi

⁵ lu. Rogov: *Quan điểm đại học liên bang đã được thông qua*. Báo Sừng Vàng, ngày 19/1/2010 (tiếng Nga).

trung tâm thành phố Vladivostok với khu vực đầy triển vọng của thành phố trên bán đảo Goldobin, đi thẳng đến cầu Ruxki vừa phục vụ Hội nghị APEC, vừa giải bài toán ách tắc giao thông trong thành phố. Cầu Sừng Vàng sẽ nối sân bay quốc tế trên quốc lộ M- 60 "Uxuri" Khabarov-Vladivostok với đảo Ruxki. Mặt khác, cây cầu này cũng làm đẹp thành phố. Cầu Sừng Vàng là ước mơ cả thế kỷ nay của người dân Vladivostok. Ngay từ năm 1910, trong bức tranh "Vladivostok trong tương lai xa", một họa sỹ đã vẽ chiếc cầu qua Vịnh Sừng Vàng. Năm 1969, thời Xô viết cũng đã có dự định xây dựng cầu, song không thành. Ước mơ đó giờ mới trở thành hiện thực. Cầu dài 2,1 km, cao 64,5m so với mặt nước biển, trụ cầu cao 226,25m⁶. Cầu Sừng Vàng sẽ là một trong những cây cầu đẹp nhất thế giới. Cầu sẽ khánh thành vào tháng 12 năm 2011, sau 3 năm rưỡi xây dựng.

Cây cầu thứ hai nối phần đất liền thành phố Vladivostok qua Vịnh Đông Bôxphô với đảo Ruxki, nơi sẽ diễn ra Hội nghị cấp cao APEC 2012, được gọi là cầu Ruxki, cũng đang được khẩn trương thi công. Mong ước xây dựng cây cầu đã có từ 1939, tiếp đó, những năm 1960 dự án thứ hai cũng đã được tính đến, rất tiếc đều không thành công. 30 năm gần đây người ta cũng nói nhiều về sự cần thiết phải xây dựng cầu ra đảo. Hiện tại, việc vận chuyển người và thiết bị đều bằng sà lan. Cầu Ruxki sẽ là một trong những cầu dây văng dài nhất thế giới. Cầu chính dài

1.885,53m, nếu kể cả phần chạy trên đất liền là 3.100m. Cầu rộng 29,5m, 4 làn xe, có 33 trụ, độ cao của trụ chính lên đến 320,9m. Từ mặt nước biển đến cầu cao 70m. Có 168 dây văng, nhịp dây văng chính dài tới 1.104m, đạt kỷ lục thế giới. Sau 43 tháng thi công, vào ngày 31/3/2012, cầu sẽ được đưa vào sử dụng.

Tiếp đến là các dự án phát triển đường xá. Vladivostok đã triển khai xây dựng cửa ngõ mới của thành phố: tuyến đường Xóm Mới - Defridor - Xedan Patrokol. Tuyến đường mới này cho phép đi từ trung tâm thành phố đến sân bay quốc tế chỉ mất 20 phút thay vì hơn 1 giờ như hiện nay. Đồng thời, cái mới trong xây dựng đường xá lần này là đường bê tông thay đường nhựa asphalt, bền hơn nhiều. Một đại dự án khác cũng đang được triển khai. Đó là việc xây dựng sân bay quốc tế mới "Knevichi" với năng lực 3,5 triệu khách/năm hay 1.700 hành khách/giờ. Đây là sân bay hiện đại, có thể tiếp nhận bất cứ loại máy bay nào, vừa đảm bảo cho việc phục vụ hoàn hảo cuộc gặp thượng đỉnh APEC, đồng thời tạo động lực cho phát triển vận chuyển hàng không của Primorie 10-15 năm tới.

Bên cạnh các công trình trên, nước Nga cũng vừa đưa vào sử dụng đại cảng dầu đặc biệt Kozmino, Primorie - điểm cuối cùng của tuyến đường ống dẫn dầu Đông Xibêri - Thái Bình Dương, dài hơn 5.000 km với tổng chi phí lên đến gần 800 tỷ Rúp (khoảng 28 tỷ USD). Đây là cảng dầu lớn thứ ba của Liên bang Nga sau cảng dầu trên biển Đen và Biển Bantích, có thể bơm dầu cho 150 tàu

⁶ Iu. Rogov: *Mô hình của cầu qua Vịnh Sừng Vàng đã có mặt ở Vladivostok*, ngày 15/12/2009 (tiếng Nga).

chờ dầu/năm với sức chờ 80-150 nghìn tấn và cùng một lúc có thể bơm dầu cho 2 tàu. Khi hoàn thành ở giai đoạn I, cảng có khả năng xuất khẩu 15 triệu tấn dầu/năm, sau đó tăng lên 30 triệu. Phát biểu tại Lễ khai trương cảng ngày 28/12/2009, Thủ tướng V. Putin nhấn mạnh: *"Hôm nay là một sự kiện lớn không chỉ đối với khu vực Viễn Đông mà là đối với cả nước. Chúng ta kết thúc một giai đoạn của một dự án lớn nhất không chỉ đối với nước Nga hiện đại; thậm chí là đại dự án như vậy đối với thời Xô viết. Đây là một dự án chiến lược giúp nước Nga thâm nhập vào các thị trường mới ở Châu Á - Thái Bình Dương"*⁷. Hiện nay, xuất khẩu dầu của nước Nga cho các đối tác ở Châu Á - Thái Bình Dương chỉ chiếm 3%, dự kiến tăng lên 13% trong những năm tới.

Cùng với các dự án trên là việc triển khai hai dự án xây dựng các nhà máy đóng tàu lớn và hiện đại trên cơ sở các xưởng đóng tàu đã có ở Primorie. Xưởng đóng tàu mang tên 30 năm tại cảng Phôkina, Primorie với sự hợp tác của Yantai Raffles, một đại công ty của Singapore, đã tái sinh một nhà máy đóng tàu mới. Nhà máy này sẽ đóng các dàn khoan ngoài khơi, sản xuất các tàu khoan và thiết bị khoan trên biển, nhà máy sản xuất gaz hóa lỏng nổi... Hiện nay nước Nga chưa có loại nhà máy như vậy. Trước mắt, công ty Yantai Raffles góp vốn 100 triệu USD.

Và cũng tại thành phố láng giềng Bolshoi Kamen, ngày 18/11/2009 cũng đã

khởi công xây dựng nhà máy đóng tàu cực lớn mang tên "Ngôi sao - DSME". Đây là liên doanh giữa nhà máy đóng tàu Ngôi sao với Công ty Daewoo Shipbuilding Marine Engineering (DSME) của Hàn Quốc. Ngày 18 cũng có thể gọi là ngày tái sinh của nhà máy đóng tàu. Nhà máy sẽ đóng tàu chờ dầu cỡ lớn có trọng tải đến 300 nghìn tấn, tàu chờ gaz, thành phố nổi phục vụ công nghiệp dầu khí của nước Nga ở vùng Xakhalin, Camchatca và thềm lục địa. Phía Nga đóng góp 1 tỷ USD còn Công ty Daewoo góp vốn 200 triệu USD. Hiện nhà máy có 3.600 công nhân, và sẽ nhận thêm 3.000 công nhân nữa khi liên doanh đi vào hoạt động. Hợp đồng đầu tiên do Nhà máy "Ngôi sao - DSME" khởi công trong ngày khai trương với sự có mặt của Thủ tướng Putin là dàn khoan trên biển có tên "Con gấu lớn" phục vụ khai thác dầu ở biển Bắc và Viễn Đông. Dàn khoan có thể hoạt động với độ sâu từ 50 đến 2.000m, có khả năng khoan sâu 7.000m, không kể nước biển. Dàn khoan cao 48m, có 160 công nhân và cán bộ kỹ thuật. Hợp đồng này sẽ hoàn thành vào năm 2014. Ngoài ra, Nhà máy đã có những hợp đồng đóng tàu chờ gaz hóa lỏng đầu tiên do Trung tâm Đóng và Sửa tàu Viễn Đông đặt hàng. Thủ tướng Putin cho biết, các tập đoàn dầu, khí Nga cần 307 tàu như vậy trong tương lai. Hai nhà máy đóng tàu mới sẽ có rất nhiều đơn đặt hàng.

Thực hiện chủ trương tăng cường sản phẩm qua chế biến, hạn chế xuất khẩu sản phẩm thô, Công ty Dầu Nga (Roznhep) đã quyết định xây dựng nhà máy lọc dầu lớn tại

⁷ Báo "Vladivostok", "Sừng vàng", ngày 29/12/2009 (tiếng Nga).

Nakhotca, Primorie. Nhà máy có công suất 20 triệu tấn và 2013 sẽ hoàn thành.

Ngoài ra, tại Viễn Đông cũng đã khởi công xây dựng nhà máy sản xuất và lắp ráp ô tô "Solerxo - Viễn Đông". Nhà máy sẽ sản xuất và lắp ráp ô tô tai, loại tự đổ, ô tô trộn bê tông, ô tô khách, ô tô con các loại nhãn hiệu Sang Yong, Isuzu và YAZ Patriot... Nhà máy vừa lắp ráp xong chiếc xe con YAZ với động cơ hợp tác Nga - Ý theo đơn đặt hàng của Thủ tướng Ý Silvio Berlusconi. Thủ tướng Nga V. Putin khi đi thăm nhà máy vào cuối tháng 12/2009 đã đi thử chiếc xe đó. Nhà máy Solerxo dự kiến cho xuất xưởng 15 nghìn ô tô vào năm 2010 và tăng lên 40 nghìn vào năm 2012.

Xây dựng khách sạn cao cấp là một trong các yêu cầu cấp thiết để phục vụ cuộc gặp thượng đỉnh APEC 2012. Hiện tại, thành phố Vladivostok mới có 1 khách sạn 4 sao của Hàn Quốc. Người ta đã chọn địa điểm xây dựng 2 khách sạn 5 sao hiện đại là mũi Buronuri với tổng diện tích là 43,1 nghìn m² và khu vực bờ biển Kabennaya Naberegoinaya với 32,3 nghìn m² ở ngay trung tâm thành phố. Khách sạn do Công ty PMDgM Skodlan (Anh quốc) hợp tác với các nhà kiến trúc Hồng Kông thực hiện. Tháng 4 năm 2010 việc thiết kế sẽ hoàn thành. Khách sạn sẽ phải được đưa vào sử dụng vào tháng 12 năm 2011. Có 11 công ty xây dựng đã đặt vấn đề tham gia đấu thầu xây dựng các khách sạn trên là Hundai, Samsung, Daiy, Lote...

Xây dựng Thủy cung cũng là chương trình phát triển thành phố Vladivostok. Thủy

cung sẽ được xây dựng trên bán đảo Giurkova thuộc đảo Ruxki, gồm một số hạng mục công trình: khu vực công viên và đường lên, khu nghiên cứu khoa học và thích nghi, khu bảo vệ các di tích lịch sử văn hóa, và bán thân Thủy cung... Thủy cung sẽ có hình dạng vỏ sò màu trắng và sóng biển màu xanh với diện tích 35 nghìn m². Cánh trái của Thủy cung là khu dự trữ có độ sâu 75m, cho phép quan sát cuộc sống đại dương dưới độ sâu. Phía đông hình cá heo với sân khấu cho phép quan sát cuộc sống của sinh vật biển. Công nghệ hiện đại sẽ cho phép đưa vào Thủy cung thế giới dưới nước của vài khu vực khí hậu. Người ta có thể chiêm ngưỡng cư dân hồ Khanka, sông Amua, hồ Baikal, biển Okhot, biển Bering, biển Nhật Bản... Tại đây có trung tâm đào tạo gồm phòng thí nghiệm hiện đại, phòng hội nghị - hội thảo. Trung tâm Khoa học - Thích nghi nghiên cứu khoa học, nuôi sinh vật biển, sinh vật sông diện tích 8.000 m².

Các nhà kiến trúc cho rằng đây sẽ là Thủy cung độc nhất vô nhị không chỉ đối với Viễn Đông, nước Nga mà cả trên thế giới, là chỗ thăm quan, giải trí cho người dân, du khách, là trung tâm nghiên cứu khoa học đại dương⁸.

Dự án Nhà hát Lớn Ôpera và Balet thành phố cũng là một trong các dự án lớn phục vụ cuộc gặp thượng đỉnh APEC 2012 và phát triển kinh tế - xã hội Viễn Đông. Đây là nhà hát hiện đại, có kiến trúc Á - Âu, đặc trưng của khu vực Viễn Đông. Nhà hát Lớn

⁸ A. Epova: *Đảo Ruxki dưới nước*, Báo Vladivostok, ngày 22/12/2009 (tiếng Nga).

sẽ xây dựng ở khu vực Chupkin, trung tâm thành phố Vladivostok. Dự kiến sẽ có 2 phòng: phòng lớn với sức chứa 1.500 khán giả và phòng nhỏ - 300 khán giả.

Song song với các dự án trên, người ta cũng đang tích cực triển khai các công trình khác như: làm mới mặt biển thành phố, dọn sạch môi trường thành phố cũng như môi trường biển, các công trình nước sạch, đường ống dẫn gaz Xakhalin-Khabarov-Vladivostok dài 1.300 km, (dự kiến năm 2011 Vladivostok sẽ có gaz), hai nhà máy điện...

Tóm lại, Hội nghị thượng đỉnh 2012 là sự kiện lớn có ý nghĩa quan trọng không chỉ đối với nước Nga mà cả với khu vực Châu Á- Thái Bình Dương. Với tư cách là nước chủ nhà, Liên bang Nga đang hết sức khẩn trương triển khai công tác chuẩn bị, trước hết là cơ sở vật chất.

Là một cường quốc thế giới, có tiềm lực to lớn, có nền ngoại giao lâu đời, tin rằng nước Nga sẽ tổ chức rất thành công cuộc gặp cấp cao APEC 2012 tại Vladivostok, góp phần thực hiện các mục tiêu Chiến lược Phát triển Viễn Đông và Dabaikal đến 2025.

Tài liệu tham khảo

1. K. Xerâyev: *APEC 2012 - dự án nước Nga*, Báo Tin tức hàng ngày, ngày 18/11/2009.
2. Xerdiuc: *Người Triều Tiên sẽ xây dựng xưởng đóng tàu lớn nhất của nước Nga*, Báo Tin tức hàng ngày, 19/11/2009 (tiếng Nga).
3. Cartasov: *Xechin khùng khiếp, Phó Thủ tướng kiểm tra các công trình APEC,*

báo Vladivostok, ngày 18/11/2009 (tiếng Nga).

4. T.Nhicolaieva: *Bổ sung các dự án mới cho Hội nghị cấp cao APEC*, Báo Vladivostok, 9/12/2009(tiếng Nga).

5. V. Isaiev: *Ở Viễn Đông có thể sống được*, Báo Nước Nga, ngày 9/12/2009 (tiếng Nga).

6. O. Kostin: *Nhịp cầu đầu tiên của cầu Ruxki*, Báo Sừng Vàng 15/12/2009 (tiếng Nga).

7. Thủ tướng Putin khai trương ống dẫn dầu "Đông Xibêri - Thái Bình Dương", Báo nước Nga, ngày 29/12/2009 (tiếng Nga).

8. L. Gelina: *V. Putin mở cửa dầu vào Châu Á - Thái Bình Dương*, Báo Tin tức hàng ngày, ngày 30/12/2009 (tiếng Nga).

9. V. Isaiev: *Đường lối mới là đúng đắn*. Đại diện toàn quyền Tổng thống trả lời phỏng vấn báo chí, nhân kết thúc năm 2009, Báo Vladivostok, ngày 15/12/2009 (tiếng Nga).

10. O.Belov: *Cấp độ khách sạn nâng cao*, Báo Tin tức, ngày 15/01/2010(tiếng Nga).

11. N. Voronsôv: *Cửa dầu vào Châu Á-Thái Bình Dương đã mở*, Báo Sừng Vàng, ngày 31/12/2009 (tiếng Nga).

12. *Chiến lược Phát triển kinh tế xã hội Viễn Đông và Dabaikal giai đoạn đến 2013*, thông qua ngày 21/11/2007 (tiếng Nga).

13. Levintan: *Chiến lược đột phá*, Báo Sừng Vàng, ngày 26/01/2010 (tiếng Nga).

14. <http://www.apec2012.ru>

15. BH: *Nga dẫn đầu thế giới về xuất khẩu dầu mỏ và khí đốt*, Báo Nhân Dân, ngày 2/01/2010.